

1 HRADIŠTKO – NA NAUČNÉ STEZCE

V Hradištku si můžete pro-jít několik naučných stezek. Naučná stezka „**Vystěhované Hradištko**“ měří 8,5 km, začíná u zámku a končí nedaleko mostu v Brunšově, odkud se můžete vrátit zpět po zelené turistické značce. Návštěvníky seznamuje s historií násilného vystěhování obce Hradištko za druhé světové války a budování vojenského cvičiště zbraní SS, přibližuje hrůzy života v koncentračním táboře a připomíná osudy několika vězňů. Jedním z témat je i vyzvednutí archivu K. H. Franka v únoru 1946 Američany. Závěr stezky je věnován událostem na samém konci války a poválečné obnově obce.

Naučná stezka „**Medník**“ dlouhá 5 km je nejstarší českou naučnou stezkou. Začíná i končí na železniční zastávce Petrov u Prahy a je vhodná pouze pro pěši. Seznamuje nejen s faunou, flórou a přírodními poměry Medníku a jeho okolí, ale informuje také například o stavbě železniční trati Posázavského pacifiku, řece Sázavě, vodotvátí a historii trampingu. Část naučné stezky vede souběžně po známé Posázavské stezce.

V Hradištku začíná také trasa naučné stezky **Sekanka – klášter na Ostrově – kostel sv. Kiliána**, která seznamuje s nejvýznamnějšími lokalitami souvisejícími s počátky českých dějin. Trasa vede z Hradištko-Sekanky na Ostrov a ke kostelu sv. Kiliána v Davli. Je na ní 10 informačních panelů.

Doporučujeme: Na výbornou kávu, zákusky nebo sendviče se zastavte v **Café Kandik** v Hradištku. V Davli zase najdete zmrzlinový řaj **#milujemetočeno** – stánek u soutoku Sázavy a Sázavy nabízí točenou pochoutku v tradičních i nevšedních příchutích.

5 Z TÝNCE PŘES NETVOŘICE ZA VOJENSKOU HISTORIÍ

Délka trasy: 30 km – cyklo, středně náročná

Z Týnce nad Sázavou vyjedete po cyklotrase č. 0063 směrem na Úročnici, v jejímž okolí se nachází pásmo vojenských bunkrů, které tady vznikly během 2. světové války jako součást vojenského cvičiště SS. Podobné objekty jsou také kolem Chlebů – z Úročnice vyjedete po cyklotrase č. 0063 do Václavic, kde z cyklotrasy odbočíte vpravo na silnici a přes Chrášťany a Benice přijedete do Soběšovic, kde odbočíte vpravo na cyklotrasu č. 11. Ta vás pak doveđe do Chlebů a potom přes Podělsý zpět do Týnce.

Z Chlebů se můžete vrátit do Vojtěchova, tam odbočit vpravo a po silnici jet do Netvořic, kde je ke zhlédnutí Městské muzeum s týneckou kameninou a expozicí připomínající vystěhování regionu za 2. světové války nebo Rodinné muzejíčko smaltu. Pokud vás víc láká vojenská historie, jeďte z Netvořic po silnici přes Břežany do Lešan a navštívte zdejší Vo-

jenenské technické muzeum s více než 700 historickými tanky, kanóny, motocykly, obrněnými auty a další technikou od roku 1890 do současnosti. Je přístupné zdarma, na jeho návštěvu si ale nechejte určitě víc než hodinu. Z Lešan se pak vrátíte po silnici zpět do Břežan a tam odbočíte vlevo na Týnec nad Sázavou.

9 POVLTAVSKÉ VYHLÍDKY

Na Vrchovnici

Vrchol kopce (423 m n. m.) dal jméno vyhlídce, k níž vede zelená turistická trasa z Nové Živohošti. Nabízí výhled na rekreační areály Stará a Nová Živohošť.

Homolka
Najdete ji na silnici mezi obcemi Nová Rabyň a Stroměč – je velmi dobře dostupná i autem nebo na motocyklu. Nabízí krásný výhled na přehradní nádrž Slapy s poloostrovem Ždán a obcí Slapy. Najdete tu sociální zázemí včetně občerstvení.

Štěchovice

Jeden z nejhezčích výhledů na Štěchovickou přehradu je z ulice Na Ovčičkách v Brunšově, kde najdete i odpočinkové místo s lavičkami. Ve Štěchovicích vyznačí Klub českých turistů v roce 1889 první turistickou trasu vedoucí podél řeky Vltavy ke Svatojanským proudům – ty sice skončily pod vodní hladinou, připomíná je ale stejnojmenná naučná stezka.

Zvolská Homole

Z vršku Homole ležící mezi obcí Zvole a Vraným nad Vltavou je krásný výhled do údolí. Tímto zajímavě zbarveným skalním útvarem vede nejdelší tunel na trati Posázavského pacifiku. Zvolská Homole je také přírodní rezervace s mnoha vzácnými druhy rostlin a hmyzu. S nimi a také s geologií skal a kaňonu Vltavy návštěvníky seznámí stejnojmenná naučná stezka.

Vyhlička Orlík

Dostanete se k ní z Davle po červené turistické značce. Nabízí krásný výhled na Vltavu.

13 BENEŠOVSKEM S DĚTMI

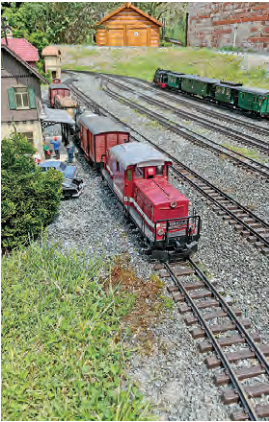
S medem za medvědem
Délka trasy: 2,5 km
Vydejte se s dětmi na dobrodružnou stezku S medem za medvědem. Má 10 zastavení, začíná u radnice v Benešově a končí na zámku Konopiště. Proveďte vás historickým centrem města, odkud můžete jít na Konopiště pěšky, nebo se tam z Benešova můžete svázat městským turistickým vláčkem – zastávky má po celém městě. Vystoupíte na hlavním parkovišti pod zámek Konopiště, vydáte se k němu kolem lesní obůrky a pak zajedete do Růžové zahrady. Během putování plníte s dětmi zajímavé úkoly a v informačním centru na hrázi Konopištského rybníka pak na děti čeká truhla s pokladem.

Konopištským zámeckým parkem se můžete jen tak toulat, nebo si procházku zpestříte putováním po některé ze zdejších naučných stezek. Najdete zde rovnou tři: Historie a příroda Konopištského parku, Lesní stezka Ferdinanda d'Este a Pod stromy.

Zahradní železnice Daleký

Modelová železnice v měřítku G (1:26) a zahradní železnice „pětipalcovka“, na které se můžete svázat, se nachází na zahradě rodinné vily v Hodejvovské ulici v Benešově. Železnici obklopují přírodní modelové scenerie, nádraží a výtopny. Návštěvu je nutné předem objednat.

Kam se s dětmi v Benešově vydat v případě nepříznivého počasí? Třeba do zábavného hracího centra Křovíček, kde si na své přijdou i nejmenší. Vyřídí se mohou také v krytém dětském koutku v hotelu Benica, za návštěvu ale stojí i tamní venkovní hřiště.

2 JÍLOVSKO

V Regionálním muzeu v **Jílovém u Prahy** se seznámíte s historií tohoto královského zlatohorního města. Ke zhlédnutí tu jsou stálé expozice Historie těžby a zpracování zlata, Ora et labora a Tramping a příroda dolního Posázaví. Muzeum nabízí také prohlídky bývalých zlatonosných štol sv. Josefa, sv. Antonína Paduánského a Halife. Minulost i současnost regionu představují také naučné stezky Jílovské zlaté doly a Jílovské vyhlídky.

Zajímavý zážitek nabízí také návštěva historické štolý Václav dolu Pepí v Horním Studeném, kterou provozuje spolek Montanika. Prohlídka čtyřkilometrového okruhu je možná po předchozí rezervaci a trvá 2,5 hodiny. Zdatnější se od roku 2024 budou moci vydat i na unikátní Viu ferratu – výstup s jištěním do největší dobývky.

Doporučujeme: Návštěva **restaurace Florian** v Jílovém potěší nejen žaludek, ale i oko – nachází se totiž ve starém měšťanské domě, jehož majitelem byl i alchymista Edward Kelley.

6 Z NEVEKLOVA NA ROZHLEDNU, HRAD I LETIŠTĚ

Délka trasy: 33 km – cyklo, středně náročná

Z Neveklova vyjedete po silnici na Chvojinek s kostelem sv. Václava, který si „zahrál“ ve filmu Kytice. Pak vystoupáte na Neštětickou horu s rozhlednou postavenou v roce 1927 u příležitosti výročí potlačení selského povstání. Po cyklotrase č. 0063 pokračujte až k tajuplné zřícenině hradu

Kožlí. Cyklotrasa vás pak přivede ke křižovatce se silnicí II/114, po ní se dáte doleva na Semovice. Po asi kilometru se napojíte na cyklostezku č. 0076, která vás zavede přes Bystřici do Nesvačil – můžete si udělat zastávku na zdejším letišti. Dál pak pojedete po cyklotrase č. 0094 přes Bejezovice, Dlouhou Lhotu a Kouty zpět do Neveklova.

Pokud budete mít ještě dost sil, můžete si z Neveklova zajet do Tloskova a projít si zdejší zámekský park u Centra sociálních služeb Tloskov – procházku si můžete zpestřit hrou na unikátní

venkovní hudební nástroje. Odtud je to pak necelé 2 km na farmu Heroutice, která se zaměřuje na chov koní a agroturistiku.

Doporučujeme: Ochutnejte domácí zákusky, sendviče a nanuky v neveklovském **Cafe Starosta**. Vítání jsou zde cyklisté i malé děti.

10 ELEKTRÁRNY

Vodní elektrárna Štěchovice

Byla budována v letech 1938 až 1947. Betonová přehrada s žulovým obkladem je 22,5 m vysoká a 120 m dlouhá. Patří k ní i plavební komora, kde rozdíl mezi horní a spodní hladinou činí 19,10 m, což je ojediněle ve střední Evropě.

Vodní elektrárna Štěchovice je celoročně zdarma přístupná. Exkurze je nutně objednat minimálně 3 dny předem v pracovní dny od 8.00 do 12.00 hodin na e-mail: renata.patova@cez.cz.

Vodní elektrárna Slapy

Byla první velkou stavbou vltavské kaskády po druhé světové válce. Jezero o ploše 14 km² a obsahu 270 milionů m³ má hráz vysokou 65 m.

14 Z BYSTŘICE KOLEM RYBNÍKŮ

Délka trasy: 25 km – cyklo i pěši
Vyjdete od bystřického nádraží, půjdete po hrázi Splavského rybníka směrem do Mokré Lhoty. Kolem chráněného jilmu dojdete ke kapličky sv. Jana Nepomuckého a potom držte směr na Vokov, až dojdete k oboře s divokými prasaty na Lišnem. Kousek od ní se můžete zastavit u smírného kamene a vychutnat si krásný

výhled do kraje. V Lišně se pak můžete dát silnicí vlevo k hrobce rodiny Daňků, nebo jít rovně kolem zámekého parku po červené turistické značce, která vás zavede kolem Kuchařského rybníka a Oboráku k osadě Lištěnec. Vrcholovou trasou přes les přejdete přes Žebrák (585 m n. m.) do Jihošic a odtud k Podhrázskému rybníku, zpátky do Bystřice se dostanete podél toku Konopištského potoka a kolem Opřetického rybníka.

15 DO OUBĚNIC A ZPÁTKY

Délka trasy: 16 km – cyklo i pěši

Z bystřického náměstí půjdete po zelené turistické trase kolem kostela sv. Šimona a Judy ven z města a přes vrch Na Homoli (412 m n. m.) a Vyzradilku dojdete do Jihošic. Odsud si můžete odskočit k Opřetickému dvoru podívat se na pasoucí koně, nebo budete pokračovat do Ouběnic. Po červené turistické značce dojdete na Kobylí a k Vrbětinské hájovně. Vystoupáte k vyhlídce na Certové skále (585 m n. m.), pak sejdete z kopce a kolem rybníků na Lišeňském potoce dojdete do Lišna a kolem Splavského rybníka se vrátíte do Bystřice.

Doporučujeme: Zastavte se v **Městském kulturním a informačním centru v Bystřici** – kromě informací, co při svých toulkách regionem nemnout, si tady můžete prohlédnout jedinečné muzeum loutek nebo si dát něco dobrého na zub.

3 Z TÝNCE NA GRYBLU A DO VLČÍ ROKLE

Délka trasy: 20 km – cyklo, středně náročná

Z Týnce nad Sázavou vyjedete po cyklotrase č. 19, která vás zavede přes Holý vrch-rozcestí a Dolní Požáry do Přírodní rezervace Grybla se stejnojmennou horou, jež je nejvyšším bodem Hornopožárského lesa. Cesta vede bukovým porostem, v němž jsou roztroušeny skalky a osamělé žulové balvany obrostlé mechy. Můžete si udělat odbočku na vyhlídku Panská skála – doveđe vás k ní červená turistická značka – výhledu částečně brání vzrostlé stromy. Po cyklotrase pak pojedete do Horních Požárů, kde odbočíte na žlutou turistickou značku, která vás doveđe do přírodní památky Vlčí rokle. Ve strži zarostlé bučinami starými až 200 let se nachází kamenné moře z žulových balvanů dosahujících mistry až několika metrů, pod nimiž protéká malý potok. Žlutá turistická značka vás pak doveđe do Prosečnice, kde se napojíte na cyklotrasu č. 19D, která vás zavede zpět do Týnce nad Sázavou.

Další variantou je v Horních Požářech neodbočit na žlutou turistickou značku, ale pokračovat po cyklotrase č. 19 až do Kamenného Pívozu a tady odbočit vlevo na cyklotrasu č. 19D a po ní se vrátit do Týnce nad Sázavou (asi 4 km navíc).

7 KRAJEM JOSEFA SUKA

Délka trasy: 23 km – cyklo, středně náročná

Z Křečovic, proslavených filmem „Vesničko má středisková“, se vydáte po silnici na Strážovce kolem Hřeťického rybníka, po zhruba 5,5 km odbočíte vlevo na cyklotrasu č. 11 Greenway P–W, asi po 1,5 km se držte směru na Maršovice. Pak pokračujte do Strnadic, kde můžete navštívit Retroautomuzeum, a do Sedlečka, kde se opět napojíte na cyklotrasu č. 11. Po ní pojedete směrem na Klimětice – tady můžete odbočit vpravo a přes Suchdol a Skřýšov se vrátit do Křečovic. Nebo můžete přes Klimětice pokračovat až k Silničnímu rybníku a tam odbočit vpravo, pokračovat přes Prosenickou Lhotu do Pasek a tam si udělat odbočku na rozhlednu Drahoušek (asi 2 km navíc). Přes Zhorný a Skřýšov se pak vrátíte do Křečovic, kde můžete navštívit rodnou světničku a památník skladatele Josefa Suka (otevřen v sobotu a neděli).

Z Křečovic na Slapy

Délka trasy: 16 km – cyklo, středně náročná

Z Křečovic pojedete do Krchlebu, u pomníku odbočíte vlevo, za osadou Percule se dáte vpravo, přes Nahoruby pokračujete po žluté turistické značce k hlavní silnici, odbočíte vlevo a dojedete po ní do Nové Živohošti. V Nahorubech si můžete udělat odbočku do Poličan k trapistickému klášteru, nebo se vydat po žluté turistické cestě na vyhlídku Psané skály (asi 4 km navíc). Zpět do Křečovic se vrátíte stejnou cestou.

Trapistický klášter v Poličanech

11 PETROV – VÝLET DO STŘEDU ČECH

Pomyslným geometrickým středem Čech je Ďábel (398 m n. m.), kopec nad Petrovem nedaleko Jílového u Prahy. Na hranice Čech s Moravou, Polskem, Německem a Rakouskem je to odtud shodných 105 km. Na vrcholu kopce je informační panel se schránkou pro zápisník. Z okraje lesa je pěkný výhled do okolí.

Kopce dolního Posázaví až k Benešovu jsou pěkně vidět i z Ostřetin, lesního komplexu východně od Petrova, konkrétně z místa zvaného U obrázku. Dostanete se k němu z Petrova po žluté turistické značce přes les Zahradka a vyhlídku Třeštibok (4 km) nebo po Plavecké cestě (2,5 km).

Petrov založili mniši nedalekého Ostrovského kláštera patrně ve 13. století. První písemná zmínka o vesnici je z roku 1310. Po husitských válkách přešel Petrov do světských rukou a několikrát změnil své majitele – byli mezi nimi mimo jiné Vilém z Rožmberka nebo známý alchymista Edward Kelley.

Části Petrova severně a východně od obce se nacházejí v přírodním parku Střed Čech, který je protkán hustou sítí turistických a cyklistických cest. Na území parku je mimo jiné Národní přírodní památka Medník, přírodní rezervace Zvolská Homole nebo keltské oppidum Žávist.

Kraj kolem řeky Sázavy, která mu dala jméno, se pyšní romantickými zákoutími, hlubokými údolími, skalnatými roklinami i množstvím architektonických dominant – hradů, zámků, kostelů, tvrzí a kaplí. To všechno, včetně blízkosti hlavního města, ho předurčuje být rájem pro cyklisty, vodáky, pěši i rekreaty.

W posazavi.com **f** /poznavameposazavi **ig** poznavame_posazavi

V roce 2023 vydala Posázaví o.p.s. Zámek Jemniště 1, 257 01 Postupice, info@posazavi.com
Fotografie: archiv Posázaví o.p.s., Petr Zemánek, obálka David Vančíšin

ISBN: 978-80-87684-76-4 NEPRODEJNÉ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Mapa výletů po Posázaví byla realizována za přispění prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj

4 Z TÝNCE NA ZBOŘENÝ KOSTELEČ A DO POŘÍČÍ

Délka trasy: 20 km – cyklo, lehká

Z Týnce nad Sázavou se vydáte po cyklotrasách č. 11 Greenways Praha – Vídeň a č. 19 na zříceninu hradu Zbořený Kostelec, která je volně přístupná. Odsud pojedete po cyklotrase č. 19 přes Ledce, kde si můžete

prohlédnout kostel sv. Bartoloměje, až do Poříčí nad Sázavou se dvěma románskými kostely. Zpět do Týnce nad Sázavou se můžete vrátit přes Hvozdec a Pecerady nebo přes Bukovany.

V Týnci nad Sázavou si můžete prohlédnout kostel sv. Šimona a Judy nebo dům U Micků s fasádou bohatě zdobenou freskami a sgrafity od Karla Ludvíka Klusáčka. Můžete navštívit Týnecký hrad s muzeem a galerií, kde je k vidění vzácná expozice týnecké kameniny, a jeho hranolovou gotickou věž s rozhlednou, která je letním sídlem chráněného netopýra velkého. Informace o jedinečných místech v krajině najdete také na zdejší naučné stezce s prvky geocachingu dlouhé 5,5 km. Kam se vydat a co neminout vám poradí i ve zdejším informačním centru, kde jsou k dostání také regionální produkty.

Doporučujeme: Před cestou nebo po ní se můžete občerstvit v **Bistru & Cafe Příběh** v Týnci nad Sázavou – dostanete tu rychlou snídani, něco malého k zakusnutí, polévku, burger i sladký dezert.

8 KRAJINOU BARONA RINGHOFFERA

Délka trasy: 20 km

Z Mírošovic se můžete vydat na naučnou stezku Krajinou barona Ringhoffera, významného průmyslníka, který měl dominantní vliv na kulturu krajiny Velkopopovicka a Kamenicka. Trasa končí v Kamenici a je na ní deset zastavení. Nabízí výhledy na Přírodní park Velkopopovicko a do krajiny Posázaví, exkurzi v Pivovaru Velké Popovice, cestu alejí k hrobce rodiny Ringhofferrů nebo prohlídku kostela s rotundou a židovského hřbitova v Kostelci u Křížků.

Doporučujeme: Rodinná kavárna **Posezení U Andělky** ve Velkých Popovicích, která funguje i jako informační centrum, nabízí domácí koláče, zákusky a chlebičky i drobné dárky.

PRŮHONICE

Navštívte také Průhonický park, vrcholné krajinářské dílo zapsané na Seznam světového dědictví UNESCO. Výjimečná je zdejší sbírka 8000 rododendronů. Pokud se o parku chcete dovědět víc, navštivte zdejší zámek s expozicí Průhonický zámek a park, dílo přírody a lidského ducha. Dětské návštěvníky provede parkem ilustrovaný průvodce S pastelkami po Průhonickém parku, který je hravou formou seznámí s historií památky a upozorní je na její technické a přírodní zajímavosti.

Vyhledávaným turistickým cílem je také Dendrologická zahrada v Průhonících, která se se svými 5000 dřevin a trvalek řadí mezi největší sbírky okrasných rostlin v České republice.

Doporučujeme: Osvěžit se můžete v **Aquapalace Resortu Praha** v nedalekých Čestlicích, který je nejzábavnějším aquaparkem ve střední Evropě.

12 DOLNOBŘEŽANSKO

Dolní Břežany – to je hlavně významná archeologická památka keltské oppidum Hradiště Žávist. Na jeho akropoli stojí rozhledna s vyhlídkovou plošinou ve výšce 24 metrů, k níž vede 128 schodů. Významný historický areál představuje netradiční formou také muzejní expozice v Regionálním informačním centru Keltské oppidum Žávist v Dolních Břežanech. V obci je toho ke zhlédnutí ale mnohem víc, třeba Keltský a Mlynářský park nebo moderní laserová centra ELI Beamlines a HILASE. Zavede vás k nim, stejně jako k dalším zajímavým stavbám, unikátní Architektonický okruh. Obec můžete poznat také prostřednictvím dvou naučných stezek.

Bezprostřední okolí Dolních Břežan si můžete projet po cyklostezce nebo ho můžete prozkoumat prostřednictvím některé z turistických tras. Zavedou vás nejen na keltské oppidum, ale také do Károvského údolí nebo k roklím a vyhlídkám. Neotřelé výhledy nabízí mimo jiné dřevěná vyhlídka Kamínek ve Zlatnících. V nedalekém volnočasovém a rekreačním areálu Vestecský rybník si pak na své přijdou nejen sportovní nadšenci.

Doporučujeme: Přijedte si odpočinout do rodinného **Olivova pivovaru** s restaurací, hotelem a pivními lázněmi v Dolních Břežanech. Nebo se zastavte v restauracích **Zas a znova** a **di NUOVO** v Hlubočince, ta první nabízí klasické domácí menu, druhá se specializuje na italskou kuchyni.

	pole, louka		základní vrstevnice		nemocnice		technická památka
	les		zdůrazněná vrstevnice		zámek		vojenská památka
	zástavba		doplnková vrstevnice		zřícenina		památka moderní architektury
	chatová oblast		pěší turistické trasy		tvrz		areál aktivního odpočinku
	vodní plocha		cykloturistické trasy		klášter		hvězdárna
	řeka		cykloturistické trasy		kostel		zoo koutek
	fukač		Greenway Praha – Vítěz		kaple, kaplička		možnost provozování jezdectví
	říční příkop		Cesta Česka Blaník – Říp		muzeum, galerie		plavecký bazén krytý
	bažina, močál		Svatojanská cesta		památka lidové architektury		otevřená koupaliště
	sídliště pro motorová vozidla		Via Czechia - Centrální stezka		památka UNESCO		půjčovna lodí
	sídliště III. třídy		naučná stezka		národní kulturní památka		kemp, veřejné tábořiště
	sídliště II. třídy		hranice rezervace		archeologická lokalita		letiště
	místní komunikace		hranice CHKO		židovský hřbitov		golfové hřiště
	polní a lesní cesta udržovaná		hranice přírodního parku		synagoga		lyžařský areál
	polní a lesní cesta neudržovaná		vrchol, kóta		mohyla, pomník, socha		přístav
	železnice se stanicí, zastávkou		infocentrum		přírodní, krajinná zajímavost		vyhlídková věž
			hotel, penzion				moderní fortifikace

